

В умовах ринкових відносин особливо важливим завданням для кожного підприємства стає процес забезпечення рівня його конкурентоспроможності, який є складовою частиною загальної системи управління підприємством, тобто сукупність заходів, які спрямовані на підвищення конкурентоспроможності підприємства за рахунок введення інноваційної продукції, постійного вдосконалення якості та вигляду продукції, обґрунтованість цінових складових, пошук нових каналів збуту та покупців, поліпшення умов реалізації та післягарантійного обслуговування, реклами, маркетингу та ін.

Вивчення особливостей управління конкурентоспроможністю підприємств та рівнів забезпечення їх конкурентоспроможності показало, що сучасне підприємство, для забезпечення своєї життєдіяльності, конкурентоспроможності та підвищення отримання прибутку, повинне мати свою індивідуальну систему управління конкурентоспроможністю підприємства, адаптовану до сучасних ринкових умов господарювання. Тобто, перш за все, це уміння максимально використовувати в інтересах підприємства ринкову ситуацію, що склалася або може скластись на певний час, для збільшення виробництва, надання послуг, товарообігу та одержання максимального прибутку.

Література:

1. Конкурентоспособность продукции и предприятия / Буркинский Б.В., Лазарева Е.В., Агеева И.Н., Брыкалина С.В. и др. – Одесса: ИПРЭЭИ НАН Украины, 2002. – 132 с.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПІДПРИЄМЦІВ ДО ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ – ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Кубанова Т.В., к.пед.н., старший викладач
Київський національний університет культури і мистецтв*

У 2005 році Європейська комісія прийняла документ «нової рамкової стратегії багатомовності» («A New Framework Strategy for Multilingualism»). У ньому англійська мова фактично розглядається як обов'язкова умова участі всіх європейців в цьому співтоваристві, побудованому на знаннях.

У силу того, що англійська мова на сьогодні розглядається як «ключ у світ», який, як і «ключ до дверей Європи», не можуть запропонувати всі інші мови, відомий австрійський дослідник Г.-Ю. Крумм (H.-J. Krumm) зауважує, що англійську мову потрібно вважати не іноземною, а ключовою кваліфікацією, щось на кшталт прав водія чи володіння комп'ютером. Натомість, хоч англійська мова й домінує в міжнародному економічному дискурсі, проте європейські дослідження вже сьогодні виявляють потребу середніх і малих підприємств у знаннях не лише англійської, але й німецької

(18%), французької (13%), російської (12%), іспанської (7%), італійської (5%), китайської (4%), польської (3%), арабської (2%), португальської (1%) й інших мов (9%) [2, с. 45].

Геополітичні, комунікаційні та технологічні зміни в суспільстві залучили і до безпосереднього, і до опосередкованого спілкування доволі велику кількість людей різноманітного віку, професій, інтересів. Пріоритетним напрямком у вивченні іноземних мов стало опанування ними, як засобом спілкування.

Але реалії нашого часу такі, що професійний економіст, або фахівець у галузі підприємництва, який хоче отримати добре місце роботи і успішно просуватися кар'єрними сходами, повинен добре володіти ще й іноземними мовами, зокрема – англійською. Адже грамотний фахівець повинен постійно поліпшувати власну кваліфікацію, знайомлячись з спеціальною літературою та періодичною пресою економічного напрямку, яка найчастіше зустрічається саме англійською мовою. Крім того, сучасна молодь налаштована на роботу у сумісних підприємствах або і закордоном. Тому спеціалісту необхідне вільне володіння англійською мовою. Адже це безпосередньо впливає на кар'єрний зріст та рівень заробітної плати. Саме тому в економічних вузах цьому предмету приділяють велику увагу, орієнтуючись на загальноєвропейські компетенції володіння іноземною мовою: вивчення, викладання, оцінювання (Common European Framework of Reference, CEFR).

Пріоритетним напрямком у вивченні іноземних мов стало опанування ними, як засобом спілкування. Головне завдання вищого навчального закладу – підготовка спеціалістів здатних нестандартно, гнучко та своєчасно реагувати на зміни, які відбуваються у світі. Іншомовна комунікація, як необхідний елемент взаємодії людей, груп і навіть держав, відіграє на сьогоднішній день головну роль серед багатьох соціальних процесів. Тому слід підготувати спеціалістів, здатних до активного співробітництва, які відрізняються мобільністю, динамізмом та конструктивністю.

Обсяг знань, умінь і професійних навичок майбутніх підприємців зумовлюється сучасним рівнем розвитку науки і техніки, специфікою економічних відносин, теорією і практикою управління, перспективами розвитку галузі, а також характером майбутньої виробничої діяльності. Спеціаліст повинен бути підготовлений до економічної, господарської, організаційно-управлінської та дослідницької роботи у відповідності з отриманою спеціальністю [1, с. 132].

Таким чином, виходячи з вимог суспільства до майбутнього підприємця, можна зробити висновок, що фахівець повинен володіти теоретичними засадами як управлінської діяльності (законами, закономірностями, принципами, категоріями, механізмами, моделями тощо), так і займатися проектуванням систем менеджменту (формуванням взаємопов'язаних і взаємодіючих особливих управлінських важелів, які забезпечують управлінський вплив в роботі компанії). На нашу думку, знання іноземної мови стає необхідним компонентом повноцінної професійної діяльності спеціалістів,

тому вивчення іноземної мови професійного спілкування є важливою умовою розвитку та формування суспільно-політичного і культурного світогляду сучасного підприємця України.

Отже, навчання майбутніх спеціалістів немовних спеціальностей ділової англійської мови є невід'ємним компонентом їхньої освіти, без якої неможлива якісна підготовка фахівців, які б були конкурентоспроможними у нових умовах євроінтеграційної політики України.

Також варто розширювати іншомовний репертуар, ураховуючи регіональні потреби, адже саме знання декількох сучасних іноземних мов пропонують кращі професійні можливості для працівників різних рівнів на підприємствах різних розмірів у різних сферах економіки, зумовлюючи як економічний ріст та поліпшення фінансового стану підприємства, економіки країни і Європи, так і кращі професійні можливості для працівника, що, відповідно, сприяє покращенню його фінансового та матеріального становища й особистого благополуччя.

Література:

1. Петрушенко О.О. Комунікативні аспекти вивчення ділової іноземної мови у вищих навчальних закладах економічного профілю / О.О. Петрушенко, Т.Д. Веленчук // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», 2011. – Вип. 4. – С. 131-136.

2. ELAN: Auswirkungen mangelnder Fremdsprachenkenntnisse in den Unternehmen auf die europäische Wirtschaft / CILT – The National Centre for Languages (Ed.). – 2006. – 93 s.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СФЕРІ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ

Лисенко В.П., к.с.-г.н., доцент

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Альохін О.О., директор ботанічного саду

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна

В багатьох країнах світу туризм є головним двигуном економіки. На частку туризму припадає близько 10% світового валового національного продукту, світових інвестицій, всіх робочих місць і світових споживчих витрат. На сьогоднішній день людині важко вибрати місце для відпочинку в екологічно чистій зоні. У зв'язку з тим, що бурхливо розвивається будівництво житлових будинків, розважальних центрів, знищуються багато зелених насаджень і парків відпочинку, що призводить до необхідності розвитку екологічного туризму. Число його прихильників зростає повсюдно з кожним роком. Цей вид туризму повертає, утомленим від міст, людям сили і енергію під час спілкування з природою і спостереження за нею. Крім того, він стимулює збереження навколишнього середовища, роблячи такий вид туризму вигідним для місцевих